

ВИСНОВОК

до проекту закону України
про внесення змін до Податкового кодексу України
та Закону України “Про банки і банківську діяльність” щодо
впровадження міжнародного автоматичного обміну
інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи
(реєстр. № 14025 від 09.09.2025),
(перше читання)

15 жовтня 2025 року
протокол № 208

Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (далі – Комітет) на своєму засіданні 15 жовтня 2025 року (протокол № 208) розглянув проект закону України про внесення змін до Податкового кодексу України та Закону України “Про банки і банківську діяльність” щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи (реєстр. № 14025 від 09.09.2025), внесений Кабінетом Міністрів України.

Метою проекту Закону реєстр. № 14025 є забезпечення запровадження в Україні міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи, та гармонізація національного податкового законодавства з правом Європейського Союзу та Організації економічного співробітництва та розвитку (далі – ОЕСР), що сприятиме виконанню міжнародних зобов’язань України як країни-кандидата на членство в ЄС та ОЕСР.

Так, зокрема, законопроект спрямовано на імплементацію положень Модельних правил ОЕСР щодо звітності операторів цифрових платформ (далі – Модельні правила ОЕСР) та положень Директиви Ради (ЄС) 2021/514 від 22 березня 2021 року про внесення змін до Директиви 2011/16/ЄС про адміністративну співпрацю у сфері оподаткування (далі – Директива DAC 7).

Проектом Закону реєстр. № 14025 передбачено внесення змін до Податкового кодексу України (далі – Кодекс) та Закону України «Про банки і банківську діяльність».

Зокрема, законопроектом пропонується доповнити Кодекс новою статтею 347 «Міжнародний автоматичний обмін інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи», якою визначено основні вимоги до встановлення підзвітними

операторами платформ підзвітних продавців та подання звітів про доходи, отримані підзвітними продавцями через платформи, для цілей Багатосторонньої угоди DPI.

Цією статтею й іншими змінами до Кодексу передбачено:

визначити поняття, пов'язані з поданням звітності щодо доходів, отриманих через цифрові платформи (статтю 14 Кодексу доповнено визначеннями термінів «платформа», «оператор платформи», «підзвітний оператор платформи», «підзвітний продавець», «винагорода» тощо). Запропоновані законопроектом визначення понять, пов'язаних з поданням звітності щодо доходів, отриманих через цифрові платформи, відповідають положенням розділу I Модельних правил ОЕСР та Директиві DAC 7. Положення розділу I Модельних правил ОЕСР є обов'язковими та мають бути імплементовані юрисдикцією, що приєднується до Багатосторонньої угоди DPI;

встановити обов'язок для підзвітних операторів платформ:

застосовувати заходи належної комплексної перевірки з метою виявлення підзвітних продавців серед користувачів платформи;

подавати до ДПС звіти про доходи підзвітних продавців, які вони отримують від здійснення звітної діяльності. Так, підзвітні оператори платформи зобов'язані щороку до 31 січня подавати до контролюючого органу звіт про доходи підзвітних продавців. Звітним періодом вважається попередній календарний рік;

подавати заяву про взяття їх на облік у ДПС протягом 60 календарних днів після встановлення оператором статусу підзвітного оператора платформи;

визначити види діяльності, що є звітною діяльністю, а саме надання в оренду нерухомого майна (у тому числі житлової та комерційної нерухомості, а також будь-якого іншого нерухомого майна та місць для паркування); особисті послуги; продаж товарів; надання в оренду транспортних засобів;

встановити чіткий перелік інформації, що подаватимуть підзвітні оператори платформ до ДПС у звіті про доходи підзвітних продавців;

запровадити відповідальність для операторів платформ за порушення вимог щодо виявлення підзвітних продавців та подання звітності для автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи;

визначити вимоги щодо зберігання документів, що підтверджують здійснення підзвітним оператором платформи заходів належної комплексної перевірки (не менше 5 років з дня, наступного за граничним строком подання звіту про доходи підзвітних продавців, для складення якого використовуються або якого стосуються зазначені документи).

Запропоновані норми поширюватимуться як на підзвітних продавців-нерезидентів, так і на підзвітних продавців-резидентів України, а отже, ДПС отримає інформацію про доходи резидентів України, які отримують дохід від здійснення звітної діяльності через операторів цифрових платформ. ДПС матиме в своєму розпорядженні значний обсяг податкової інформації, яку буде використано для контролю за своєчасністю та повнотою декларування активів та доходів, що підлягають оподаткуванню, виявлення незадекларованих активів та доходів, а також для боротьби з ухиленням від сплати податків.

З метою стимулювання виведення з тіні значної частки доходів фізичних осіб законопроектом запропоновано надати право фізичним особам – підзвітним продавцям цифрових платформ користуватися пільговим режимом оподаткування доходів, отриманих через цифрові платформи.

Концепцією оподаткування доходів таких фізичних осіб передбачено встановлення ставки оподаткування таких доходів у розмірі 5 % та покладання обов'язків податкового агента на підзвітних операторів платформ.

У зв'язку з цим Кодекс запропоновано доповнити новою статтею «Оподаткування доходів підзвітних продавців від здійснення звітної діяльності через цифрові платформи».

Так, передбачено, що право на оподаткування доходів від здійснення звітної діяльності за ставкою 5 % має платник податку-резидент, який досягнув 18 років та відповідає одночасно всім таким вимогам:

1) платник податку має щонайменше один поточний рахунок, відкритий спеціально для цілей здійснення звітної діяльності, та повідомляє кожного підзвітного оператора платформи, з яким укладено договір щодо надання доступу до платформи, про номер (реквізити) поточного рахунку, через який здійснюються розрахунки під час здійснення звітної діяльності;

2) здійснює розрахунки під час здійснення звітної діяльності виключно у грошовій формі – готівковій або безготівковій – з використанням поточного рахунку, відкритого спеціально для цілей здійснення звітної діяльності;

3) щодо платника податків не прийнято рішення щодо застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) у порядку, встановленому Законом України «Про санкції»;

4) не є samozайнятою особою відповідно до Кодексу;

5) не використовує працю найманих осіб;

6) обсяг доходу, отриманий фізичною особою – підзвітним продавцем протягом календарного року від здійснення звітної діяльності, не може перевищувати 834 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року (близько 6,7 мільйонів гривень станом на 01.01.2025);

7) не здійснює продаж підакцизних товарів.

Водночас законопроектом встановлено, що, якщо фізична особа – підзвітний продавець протягом звітного періоду (календарного року) здійснила не більш трьох продажів товарів через платформу на загальну суму, яка не перевищує еквівалент 2 000 євро за календарний рік за офіційним курсом гривні щодо євро, встановленим Національним банком України станом на 1 січня звітного податкового року, така особа має право не відкривати поточний рахунок в банку для здійснення звітної діяльності, а використовувати наявні поточні рахунки в банку, відкриті для власних потреб.

Передбачено, що податковим агентом фізичної особи – підзвітного продавця щодо доходів від здійснення звітної діяльності є:

1) підзвітний оператор платформи, який нараховує (розраховує), виплачує або надає дохід від здійснення звітної діяльності на користь будь-якого підзвітного продавця;

2) кваліфікований оператор платформи, який нараховує (розраховує), виплачує або надає дохід від здійснення звітної діяльності на користь підзвітного продавця, який є резидентом України.

Кваліфікований оператор платформи є податковим агентом виключно щодо доходів від звітної діяльності фізичних осіб – резидентів України.

Водночас ДПС як контролюючий орган повинна мати доступ до інформації щодо операцій за поточними рахунками фізичних осіб – підзвітних продавців, відкритими спеціально для цілей здійснення звітної діяльності.

У зв'язку з цим законопроектом запропоновано внести відповідні зміни до статті 62 Закону України «Про банки і банківську діяльність», зокрема передбачити надання банками на запит ДПС інформації щодо операцій за поточними рахунками підзвітних продавців, а саме відомостей на визначену дату або за визначений період часу про операції зарахування коштів на поточні рахунки.

Запропоновані зміни стосуються виключно тих фізичних осіб, які будуть користуватися пільговим режимом оподаткування доходу від здійснення звітної діяльності, та спрямовані на протидію зловживанням фізичними особами пільговим режимом оподаткування.

Законопроектом Державній податковій службі України заборонено надавати інформацію щодо підзвітних продавців, зокрема отриману від компетентних органів іноземних держав, іншим особам, у тому числі правоохоронним чи іншим державним органам, органам місцевого самоврядування, юридичним та фізичним особам, окрім випадків надання такої інформації відповідно до вимог чинного міжнародного договору, що містить положення про обмін інформацією для податкових цілей. ДПС здійснює збір інформації від підзвітних операторів платформ, зберігання, захист такої інформації та передачу відомостей до компетентного органу іноземної юрисдикції.

Відповідно до розділу 7 Багатосторонньої угоди DPI для набрання чинності цією угодою юрисдикція повинна забезпечити повну відповідність свого законодавства вимогам Модельних правил ОЕСР та надіслати Секретаріату ОЕСР, що є депозитарієм цього міжнародного договору, підтвердження про імплементацію всіх обов'язкових вимог Модельних правил ОЕСР. Прийняття законопроекту дозволить Україні виконати умови, необхідні для набрання чинності Багатосторонньою угодою DPI, та приєднатися до міжнародної системи автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку (вих. № 16/03-2025/223098 від 26.09.2025) висловило зауваження.

Комітет Верховної Ради України з питань свободи слова у своєму висновку (вих. № 04-29/9-2025/214087 від 17.09.2025) запропонував прийняти проект Закону (реєстр. № 14025) за основу.

За результатами обговорення цього проекту Закону народними депутатами України - членами Комітету підтримано проект Закону з урахуванням необхідності при підготовці законопроекту до розгляду у другому читанні доопрацювати окремі його положення, зокрема:

1) визначити, що дохід фізичної особи – підзвітного продавця від продажу товарів, отриманий через платформи, не є оподатковуваним доходом у разі якщо сума такого доходу сукупно за звітний рік не перевищує еквівалент 2000 євро за офіційним курсом гривні щодо євро, встановленим Національним банком України станом на 1 січня звітного податкового року (далі – сума неоподаткованого доходу).

При цьому, податковий агент (оператор платформи) не утримує податок на доходи фізичних осіб та військовий збір при виплаті доходів від продажу товарів в межах суми неоподаткованого доходу, але відображає відомості про такі доходи у звітності відповідно до вимог Кодексу.

У разі отримання фізичною особою – підзвітним продавцем протягом звітного року доходів від продажу товарів у розмірі більше ніж 2000 євро, оподатковується лише різниця між загальною сумою отриманих доходів та сумою неоподаткованого доходу. Така різниця визначається контролюючим органом та оподатковується в загальному порядку, встановленому для оподаткування доходів, отриманих через цифрові платформи, за вирахуванням суми податку, що була перерахована до бюджету податковими агентами (операторами платформ);

2) встановити, що набрання чинності законом відбудеться після приєднання Державної податкової служби України до Багатосторонньої угоди компетентних органів про автоматичний обмін інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи;

3) передбачити особливості оподаткування іноземних платформ;

4) визначитись щодо спрощення процедури роботи підзвітних продавців через платформи з використанням поточних рахунків.

Члени Комітету також висловили низку зауважень до законопроекту. У зв'язку з цим Комітет вважає за доцільне під час підготовки законопроекту до другого читання внести пропозиції і поправки щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту.

З огляду на зазначене та керуючись положеннями статті 108, пункту 1 частини першої статті 114, статті 116 Регламенту Верховної Ради України, Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України:

1) проект закону України про внесення змін до Податкового кодексу України та Закону України “Про банки і банківську діяльність” щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи (реєстр. № 14025 від 09.09.2025), внесений Кабінетом Міністрів України, **включити до порядку денного чотирнадцятої сесії Верховної Ради України дев’ятого скликання;**

2) за результатами розгляду в першому читанні **прийняти за основу** проект Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України та Закону України “Про банки і банківську діяльність” щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи (реєстр. № 14025 від 09.09.2025), з дорученням Комітету підготувати його до другого читання з урахуванням пропозицій і поправок суб’єктів права законодавчої ініціативи, **скоротивши строк подання таких поправок і пропозицій наполовину**, з необхідним техніко-юридичним доопрацюванням, а також доопрацюванням та усуненням суперечностей **відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.**

2. Доповідачем від Комітету під час розгляду законопроекту на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити Голову Комітету – Гетманцева Данила Олександровича.

Голова Комітету

Данило ГЕТМАНЦЕВ

